

Ivana Vuković

BOCELLIJU NEMA TKO DA PLJEŠĆE

Uglavnom mi je nos zalijepljen na prozorsko staklo. Duplo prozorsko staklo vas čuva od mene. Mene od vas čuva zaslon vašeg laptopa. Na njima se vrte izvedbe igrane za neku drugu publiku. Vi gledate ono što je već doživljeno. Vi gledate ono čega više nema. Vi u tome ne sudjelujete. Uglavnom mi je nos zalijepljen na prozorsko staklo. Mogu nacrtati bilo što na njemu da promijenim sliku svijeta koju vidim. Ali ne crtam ništa. Svijet se sam mijenja. Stabla su procvala. Ne mogu više špijunirati ni susjede. Sada sam potpuno sam. Uglavnom mi je nos zalijepljen na prozorsko staklo. Vaše oči su prikovane na zaslon vašeg laptopa. To je kazališna arhiva. To nije kazalište. Ni ovo nije kazališni komad. *Ne postoji predstava koja se može ponoviti ovdje, a da istovremeno igra u vremenu u kojem se dogodila.* Vi gledate predstavu koja se ponovila onda. Na kraju izvedbe slušate nečiji tuđi pljesak. Na kraju izvedbe gledate poklon koji nije namijenjen vama. Vi ste voajeri, a *želite biti publika. To bi vam donijelo olakšanje. Ali vi ne možete sudjelovati.* Ne još. Uglavnom mi je nos zalijepljen za prozorsko staklo. Stojim tako danima i trošim privilegiranu vrijeme da napokon napišem nešto izvan okvira, jer napokon mislim izvan okvira, jer je svijet izvan okvira. Tu obično stanem. Uglavnom mi je nos zalijepljen na prozorsko staklo. Osim kad idem kuhati kavu. Onda brojim koliko mi je još zrna ostalo. Koliko još šalica. Koliko još dana. Onda ću smjeti otići u dućan. To je dovoljno dobar razlog za izlazak. Tada mi nos neće biti zalijepljen za prozorsko staklo. Svi vi ćete postati izvođači samo za mene. Ja ću biti publika. Ja želim biti publika. To bi mi donijelo olakšanje. Tako mogu sudjelovati. Kave ima dovoljno za cijeli tjedan. Razmišljam da je malo prospem i pustim vodu. Da potrošim koji dan. Ili kupim? Kada sam uopće bio u dućanu? Vrijeme mogu mjeriti jedino bilješkama u svakoj

kućici na kalendaru. Ne radim to, naravno. Na kraju svakog dana siguran sam da ću ga se sjećati. Ali to nikad ne bude istina. Uglavnom mi je nos zalijepljen na prozorsko staklo. Kad jako dugo tako stojim pomislim da je ovo scena. *Ali scena nije svijet, kao što svijet nije scena.* Kazalište baš uvijek izgubi od života. U tome nema apsolutno ništa utješno. Osim što je sada scena prazna, a život neizvjestan. Čak i da želim sada i ovdje napraviti teatar samo za Vas, večeras, za svoju probranu publiku koja kroz granje viri na moj prozor, ne znam što bih napisao niti odgrao. Skuhat ću još jednu kavu da mi srce brže zalupa. To je ravno tremi. A i to je dan bliže putovanju do dućana. Uglavnom mi je nos zalijepljen za prozorsko staklo. Toplina mog tijela i disanja zamagluje staklo, vukući me da nekako ipak promijenim sliku svijeta. Da nacrtam srce ili kurac? Ne želim pogriješiti s onim što će svijet postati. Ali vjerujem da su to dvije opcije. Najgore bi bilo da pogled s tog prozora ostane isti, jednom kad ću svaki dan moći ići u dućan. To bi kazalište ostavilo bez teksta. Uglavnom mi je nos zalijepljen za prozorsko staklo. Pokušavam se sjetiti bilo koje priče iz Calvinovih „Nevidljivih gradova“. Piše li o nekom gradu sličnom mom. Sve što znam i mogu me je napustilo. Kome? Prazne ulice mi govore da niste došli. Da neće biti onog zvuka udaranja dlanovima. Ako je Piazza del Duomo ostala šutjeti u uskršnje predvečerje, ne vidim zašto bi moja ulica bila oduševljena mojim komadom, koji to nije, izvedenim iza duplog prozorskog stakla. Uzbudeni dah ipak crta obris oko mog nosa zalijepljenog za prozorsko staklo. Brišem ga rukavom i odlazim prosuti kavu.

NAPOMENA // Citati u prijevodu **Ivana Penovića** preuzeti su iz: Handke, Peter *Vrijedanje publike*

Rona Žulj

MELANIJA NEĆE DATI RUKU

Istina
Trebalo bi predosjećati neizbježnu propast
Koja će se neminovno dogoditi
Društvu ekonomiji kulturi industriji
Prema svim saznanjima
Trebalo bi naći vremena da se sažalimo nad djecom svijeta
Koja ove godine a možda ni druge neće doživjeti iskustvo
Disneylanda
Gardalanda
Ili Pariza
Rođendanske zabave oko bazena
Zamisli
Ali ništa od toga
Melanija sjedi u svojoj sobi
U nijansama bijele i zlata
Takve nijanse ipak najbolje ističu njezin ten
Dok donose osjećaj blagostanja
I ne natječu se ni s jednom odjevnom kombinacijom
A znamo
Melanija ih ima mnogo
Osim možda sa slip haljinom od srebra
Ali dani slip haljine ionako su neki prošli dani
Dani modela a ne prve dame
Dani radoznalih bradavica a ne plašta
O Melanija
Te bradavice su zaista živjele svoj život
Susretale druge
Slične

Veće
Skrivene pod teškom tkaninom namijenjenom da najveće blago profesionalne zečice prinese licima velikana što bliže još dok zečica stoji s obje noge na zemlji
Mlađe
Tako jedre da bi uskoro mogle pokidati svilu
Ali kako je svilu kupio upravo novac oca
Pravog Muškarca
Bolje im je da samo ostanu prijetiti takvim skandalom
I svoju povijesnu svrhu ispune pod okom fotografa
O crtane za vječnost
U poluprofilu
Soba u nijansama bijele i zlata
Još je ljepša otkad samo i jedino Melanija boravi u njoj
Bez intruzija
Sada tek vidi
Ovo zaista jest soba za jednu osobu
Bez obzira na kvadrate
Svaka je soba idealno soba za jednu osobu
Ali to ne bismo smjeli reći javno
Jednom riječju prekrasno je
Dok svijet kuka
Melanija se ne žali
Melaniji se čini
Da se s ovom krizom nosi izuzetno dobro
Bolje nego s ijednom prije nje
Poput krize s emigrantima
Krizе s golubicom mira koja joj je ispala iz ruku
Krizе s uzorkom žirafica na garderobi za Afriku

Dapače
 Ova kriza
 Došla je kao naručena
 Za krize poput ovih
 Melanija je
 Izgleda
 Rođena spremna
 To vjerojatno može zahvaliti svojim
 Dobrim slovenskim korijenima
 I nedruštvenoj prirodi
 Zamjerali su joj to stoput
 Osobito fotografi
 Takva se narav vidi na slici
 Curi kroz proreze očiju
 Šalje jasnu poruku uvijek i u svakom formatu:
 Zadrži distancu
 To svakako nije dobro za posao modela
 Čak ni u visokoj modi
 Čak ni u visokoj politici
 Ne za ženu
 Žena bi bespredmetno trebala biti podatna i meka
 Ako je vjerovati televiziji
 Žena se mora moći lako i brzo otvoriti
 Podložiti rame priložiti ruku
 Ali protiv prirode se ne može
 Pogotovo vlastite
 Melanija neće dati ruku
 Čak ni Pravom Muškarcu
 Čak ni kad je moli
 Pred kamerama
 Pred svijetom
 Ništa zato
 Jedna fliska obično je dovoljna za odbijanje
 Jedna fliska po pojavljivanju u javnosti
 Tako je to
 Strava
 Čak ni trikovi mode nisu dovoljni da sakriješ svoje ruke od
 potrebitih malih ruku Pravog Muškarca

Melanija zato nosi kaput prebačen preko ramena
 Kako nitko ne bi lako pogodio
 Gdje se i pod kojim kutom nalazi ruka
 Kako bi ih Pravi Muškarac uvijek iznova tražio
 Izlazeći iz aviona
 Helikoptera
 Hotela
 Kuće
 Stojeći pred narodom svojim narodom kako da ne
 Vrhunac je naravno bio incident
 Kada je od tvojih uredno posloženih ruku pred očima
 javnosti
 Malim prstom tražio stisak
 Što da se radi s takvim zahtjevom
 Kako odraslog čovjeka primiti za mali prst
 To se ne može
 Ne s trunkom poštovanja
 Ali nije se dao
 Ružičasti mali prst rovario je prema tvojoj šaci
 Tražeći ulaz
 Kao dijete
 Kao crv
 Koji ne zna da će potruliti sve čega se dotakne
 I eto
 Napokon je Melanija došla na svoje
 Svijet po njenoj mjeri
 I po mjeri mnogih drugih
 Sigurna je u to
 Svijet u kojem se ruke zadržavaju za sebe s punim pra-
 vom i bez opravdanja
 Bez obzira na to tko pred tobom stoji
 Ili tko bi te rado proveo
 Kroz svijet
 Zamisli
 Baš svijet
 Kao da nije dovoljna jedna soba
 Izolacija je već odavno trebala postati norma
 Ako se Melaniju pita

Kao i potpuni izostanak bliskosti
 Pogotovo sa strancima
 Zamisli divote
 Ukinut će grljenje djece po bolničkim odjelima i školskim
 razredima
 I to radi njihove sigurnosti
 A ne tvoje navodne hladnoće
 Navodno slovenske
 Barem još mjesecima ako ne i godinama
 Blaženstvo
 Nema više kurtoaznih poljubaca u obraz kurtizana
 Izmjena ljupkosti sa svim ženama koje ti se nađu na putu
 Kao da je posrijedi prijateljstvo
 I nema više izbjegavanja minijaturnih usta kojima te Pravi
 Muškarac salijeće
 Na platformama pod plavim nebom
 Uznesen vlastitim sloganima
 Nema više nabiranja usana u prazno
 U nadi da će između vas ipak ostati nešto zraka
 Nema više uvlačenja brade dok ti govore iz prevelike
 blizine
 Ne bi li te dotaknuo njihov dah ako već neće riječi
 Nema više poziranja u formaciji trojstva
 Gdje Pravom Muškarcu zdesna stoji Kći
 A s lijeve stojiš ti
 Ili s desne stojiš ti a s lijeve zečica
 Ona ista ili neka druga
 Definitivno neka druga
 Kakva gigantska zečica
 Gotovo nadrealna
 Mogla bi te podići i stupajući pronijeti prostorijom dok u
 desnoj ruci vrti palicu
 Kakva sreća da joj takvo što nije palo na pamet
 Možda je tome pridonijela i činjenica da je Melanija odu-
 vijek prezirala pravilo da za fotografiju valja prigrliti rukom
 osobu koja stoji do tebe
 To obeshrabruje daljnje korake
 Koliko je to dosad bilo moguće
 Ali odsad

Ništa od toga više nije problem
 Stvarno
 Melanija je oduvijek imala sreće
 Ne može se žaliti
 A nema ni zašto.